

Tolosaldeko
Bizikidetzaren eta Aniztasun
PLANA

2017-2020

AURKIBIDEA

Sarrera	5
1. Planaren filosofia	9
Eginkizuna eta ikuspegia	9
Marko kontzeptuala	10
Helburuak	17
2. Planean jasotako jarduerak	19
3. Jardueren kronograma	22
4. Planean jasotako jardueren fitxak	25

SARRERA

XXI. mendeak aldaketa demografiko eta sozial garrantzitsuak ekarri dizkigu Tolosaldera, nagusiki pertsona etorkin atzerritarren etorrerak eragindakoak. Pasa den mende amaieran hasten da horien agerpena ematen, baina batez ere oraingoaren lehendabiziko hamarkadan nabarmentzen dira. Horiek, bertako biztanleriak nahi ez zituen edo betetzera iristen ez zen lanpostuek erakarrita eta horien bidez euren bizitza proiektuak hobetzeko asmoz etorri dira. Biztanleria atzerritarraren benetako dei efektua Euskadiko zein Espainiako lan egiturak eragin du, kualifikazio baxuko zenbait merkatu-hobi betetzea behar zuenak, eraikuntza, nekazaritza, ostalaritza edota etxebizitza zein pertsonen zainketa bezalako sektoreetan nagusiki, baina baita industria edo arrantzari lotutako zenbait zeregin betetzeko ere. Zuzenagoa litzateke beraz beharrian efektuaz hitz egitea.

Espanian zein EAEn bezala, Tolosaldeko eskualdean ere atzerritik etorritakoen gorakada nabarmena izan da azken urteetan. 1998. urtean nazionalitate atzerritarra zuten pertsonen tasa % 0,5 —217 pertsona— izatetik, 2015ean % 6,2 —2.918— izatera pasatu gara. Datu hau EAEkoaren antzekoa da (% 6,3) nahiz eta estatukotik urrun kokatzen den (% 10,1). Nazionalitatearen irizpidea erabili beharrian atzerrian jaiotakoen datua aintzat hartzen badugu berriz, Tolosaldeko atzerrian jaiotakoen ehunekoak 7,4koa da, EAEkoa (% 8,4) baino puntu bat beherago kokatzen da. Beraz, Tolosaldeko datuek erakusten digute Gipuzkoa eta EAEko prozesu beretsuak ari dira ematen eskualdean, baita estatu espainoleko joera orokorra ere, baina bizitasun gutxiagorekin.

Emandako bilakaerari erreparatzen badiogu ere desberdintasunak nabarmentzen dira. Estatuan zein EAEn hazkunde nabarmenenak krisi aurretik ematen dira. Krisi garaian, Estatu mailan etenaldi bat ematen da, EAEn etenik ez da ikusten baina hazkundeak txikiagoak dira. Gipuzkoan bi tendentzia hauek ez dira hain nabariak eta krisi garaian jatorri atzerritarra duen populazioaren hazkunde garrantzitsua eman da. Tolosaldean bigarren dinamika hau are nabarmenagoa da eta 2007. urtetik aurre-

ra jatorri atzerritarra duten pertsonen hazkunde esanguratsua eman da. Beraz, esan daiteke Tolosaldean ez dela gehiegi nabarmendu krisiaren inpaktua migrazio fluxuei dagokienez.

Aipaturiko datuek erakusten digute fase migratorio berri batetan aurkitzen garela, Cachón-ek (2002) Espainiako immigrazioaren hirugarren etapa gisa izendatzen duena eta espainiar estatuan 2000. urtean kokatzen duena. Gure kasuan, fase hau beranduago hasten da immigrazioaren jasotze intentsitate eta erritmoengatik. Momentu hau identifikatzerakoan “ez da soilik 90. hamarkadatik ona etorkinen zifrak modu esanguratsuan hazi izana edo immigrazioa ikusgarritasun nabaria izaten hasi izana, baizik eta fluxuak dibertsifikatu egin direla eta populazio etorkin egoiliarraren egitura aldatzen ari dela, etorkinen lan merkatuaren berregituraketa garrantzitsu bat ematen ari dela, sare migratorioak finkatzen ari direla, lurraldean etorkinen egonkortze bat egertatzen ari dela adierazten diguten gune etnikoak agertzen ari direla, immigrazioari lotutako gatazkak sortzen ari direla (...); baina, batik bat, fase migratorio berri batetan sartzen ari gara hiritargoari eta gizarteratzeari¹ lotutako erronkak kezketan eta eztabaida sozial zein politikoetan lehen mailan kokatzen hasi direlako, hezkuntza, bizilekua edota lan merkatua bezalako esparruetan” (Cachón 2006).

Dasseto-k (1990) jadanik aurreratzen zuen, ziklo migratorioaren hirugarren uea “ezarpenaren iraupena (...), kokapen bikoitzeko liderren² sorrera eta haurren agerpena, horien hazkuntza eta eskoletan sartzea, eta ondorioz bizi diren gizarteko denbora sozialean pausoz pauso prozesu makal batetan inskribatuz joatea eta norbanako eta familien elkarrekiko aintzatespena dakarren” prozesu baten ostean ematen dela azpimarratzean.

Funtsean, orain dela urte batzuk lehentasuna etorkinen harrera baldin bazen, gaur egun gure arreta dibertsitatearen kudeaketara bideratu behar dugu, etorkin eta autoktonoen arteko integrazio eta bizikidetzara. Gaur egun, Tolosaldeko gizarte errealtatea askotarikoa bilakatu da: eskualdean atzerritarrak diren eta atzerriko nazionalitatea duten pertsonekin; jatorri atzerritarrekoak diren baina nazionalitate espainiarra dutenekin; jatorri nazionaliko eta nazionalitate espainiarra duten edo baita atzerritarra ere dutenekin; arbaso atzerritarrak dituzten baina Euskadin edota Espainian jaio diren eta nazionalitate espainiarra dutenekin; arbaso atzerritarrak dituzten baina Euskadin edota Espainian jaio diren eta nazionalitate atzerritarra dutenekin etab. elkarbizi gara. Guzti horrek arraza, etnia, hizkuntza, ohitura, erlijio, balio, sinesmen, mundu-ikuskeraren aniztasuna eragiten du.

Aniztasun hori gelditzeko iritsi da: gure komunitatearen fisionomia eta osaketa erreala aldatu egin da. Hain anitza izango ez den etorkizun bat pentsatu beharrean, are anitzagoa izango dela kontziente izan behar dugu. Eta testuinguru honetan tratatu berdintasunaren, eta arraza, etnia edo jatorria dela eta diskriminaziorik ez egitearen aldeko borroak garrantzia berezia hartzen du, bizikidetza hobe baterako ardatz na-

¹Co-inclusión.

²Líderes biposicionados.

gusi eta gida gisa. Etorkizunean gizarte justuago, kohesionatuago eta desberdintasun sozial gutxiagoko bat irudikatu eta bide horretan arrera egin nahi badugu, bera osatzen duten kideen arteko mugikortasun bertikala sustatu behar dugu, eta horretarako *sine qua non* baldintza da tratu berdintasuna eta diskriminaziorik eza.

Deskribatutako errealitatea ikusita, Tolosaldea Garatzen —baita Tolosaldeko zenbait udalerrri ere— atzerritik etorritako pertsonen harrera egoki bat egitearen eta bertako zein kanpotik etorritako herritarren arteko bizikidetzaren armoniatu bat lortzearen garrantziaz jabetu da fenomenoaren hasieratik, eta helburu hori bete nahian hainbat ekimen garatu ditu. Besteak beste 2007-2009 denboraldirako Tolosaldeko I. Inmigratio Plana “Elkar Ezagutzen” aipatu daiteke, 2003ko Inmigratioari buruzko Euskal Planaren ildoari jarraitu nahi ziona, eta helburu nagusia atzerritik etorritako herritarrei harrera egoki bat egiteko udal zerbitzu guztien eta bestelako erakunde zein elkarrekin koordinazioa hobetzea eta kulturalki anitza den kohesiozko gizarte bat lortzea zelarrik. Bertan, Tolosaldeko migratioaren errealitatea datu kuantitatiboek oso laburki lantzen zen, gaiaren baitan nazioarteko, estatuko zein EAE mailako legediaren azterketa burutzen zen, hainbat kontzeptu argitu eta planaren funtsezko printzipioak zehazten ziren, hala nola, berdintasun irizpidea bermatzea, erantzukizun publikoa bereganatzea eta gizarteko partaidetza sustatzea. Azkenin hainbat ekintza zehazten ziren gizarteratzeari dagozkion arlo desberdinetan aurrera eramateko: harrera eta gizarte baliabideak, etxebizitza, lana, hezkuntza, osasuna, partaidetza, sentsibilizazioa, euskara eta bakarrik dauden adin txikiko etorkinak³.

Geroago, 2013. urtean hain zuzen, Aztiker ikerketa taldearekin batera *Tolosaldeko herritarren jatorri anitzen mapa* izeneko txostena lantzen da. Ordurako atzerritik etorritako pertsonen presentzia oso nabarmena zen, eta beraz errealitatearen lanketa sakonago bat beharrezkoa zen. Txostena bi atal nagusitan egituratzen da, lehendabizikoan datu kuantitatiboaren azterketa guztiz xehetua burutzen da. Lehenik datu demografikoak lantzen dira, hau da, Tolosaldean orokorrean eta bertako herri bakoitzean dauden atzerritarren inguruko datuak aurkezten dira: zenbat diren, zein jatorritakoak, adina, sexua, etab. Eta ondoren hezkuntza datuen azterketa egiten da. Bigarren atalean berriz eremu ezberdinen araberrako datu, iritzi eta pertzepzioak jasotzen dira, hala nola: lana eta enplegua, aniztasunarekin lan egiten duten elkarrekin, kulturaren arloa, euskara, osasuna, gizarte zerbitzuak, erakunde publikoetan aniztasunaren kudeaketa, etxebizitza, diskriminazio, atzerritartasun legedia eta eraginak eta justiziarren eta herritarren segurtasuna.

Txosten horrek Tolosaldeko migratioaren inguruko argazkia eskaintzen digu, baina ez da elkarbizitza hobetze aldera jarraitu beharreko ekintza zehatzik proposatzen. Hori dela eta, nolabait aurreko plan eta azken txosten horren jarraipen bat izatea nahi du Tolosaldea Garatzen eta Ikuspegi – Inmigratioaren Euskal Behatokiaren artean 2017-2020 denboraldirako burutu den Tolosaldeko Bizikideta eta Aniztasun Plan honek. Horretarako, Tolosaldeko eskualdean inmigratioaren gaur egungo egoera zein

³Garai hartan Tolosan bakarrik emigratutako adin txikiko etorkinentzako zentro bat zegoen.

den ezagutzeko diagnosi estatistiko bat burutu da lehenik, bigarren mailako informazio iturrietatik datozen datuetan oinarrituta, Tolosaldean immigrazio eta gizarteratze prozesuen inguruko gakoak ezagutzeko bidea eman dutenak. Hortik abiatuta, Tolosaldeko immigrazio eta elkarbizitza esparruan ekintza politikoaren etorkizunerako ardatzak eta gizarte sarearekin ekintza eta jarduketarako ildoak ezarri dira 2017-2020 Bizikidetza Planean.

PLANAREN FILOSOFIA

Eginkizuna eta ikuspegia

Tolosaldea Garatzen-ek eta Tolosaldeko herri desberdinetako udalek hiritargoari zerbitzua emateko bokazioz burutu behar du bere funtzioa, bere beharrezan modu eraginkor eta hurbilekoan erantzuna emanaz. Pertsonak bere gobernu jardueraren ardatz nagusian jartzen dituen kudeaketa batekin eta gizarte ikuskera zabal, barneratzaile eta integratzaile, eta solidario batekin, tratu berdintasunarekiko eta gizarte kohesioarekiko apostua eginez.

Zentzu honetan, eta Immigrazioaren, Herritarren eta Kulturarteko Bizikidetzaren Euskal Estrategiaren ildoei jarraikiz, Tolosaldea Garatzen-ek 2017-2020 denboraldirako bere lehentasunen artean pertsona migratzaileekiko berdintasunezko tratua lortzera bideratutako lan ildo bat ezartzen du, gizarte kohesioaren kontra erasotzen duten eta aurreiritzi eta estereotipoek elikatzen dituzten diskriminazioaren eta xenofobiaren aurkako borrokan erdiratzen dena.

Lan hori modu integralean bultzatzea planteatzen da, diskriminazioari dagokionez esku-hartze esparru desberdinak barne hartuz (instituzionala, estrukturala eta pertsonen artekoa), immigrazio atzeritarraren aurrean sortzen diren eta gizarte kohesio zein bizikidetzak kalte egiten duten estereotipo negatibo eta aurreiritziei aurre egiteko funtsezko sektoreetan eraginez (Udaletako pertsonal politiko eta teknikoak, komunikabide lokalak, hezkuntza komunitatea, elkarteak eta hiritargoa), eta beste instituzio publiko zein gizarte organizazio batzuekin elkarlanean aritzearen aldeko apostua eginez.

Marko kontzeptuala

2016–2020 Bizikidetza Plan hau biztanleriak, gizataldeak eta edozein nazionalitate, jatorri eta/edo arbasotako pertsonen barne hartzea eta gizarteratzea bermatzeko tresna gisa ulertu behar da, Tolosaldeko herrietako bizikidetzan positiboki eragin behar duena.

Tratu berdintasuna eta diskriminaziorik eza

Plan honek barne hartzen dituen helburu eta ekintza guztiak tratu berdintasuna —eta pertsonen arteko diskriminaziorik eza— eta pertsona guztien aukera berdintasuna *sine qua non* baldintza gisa hartzen dituen ikuspegitik burutu dira, etorkizuneko gizarte bidezkoago eta bateratuago bat eraikitzeko asmoz.

Plan honek **berdintasunezko tratua** bilatzen duela diogunean “arrazan, etnien edo erlijio arrazoietan, sinesmenetan, desgaitasun, adin edota sexu-joeran oinarritutako zuzeneko zein zeharkako diskriminaziorik ez egitea” gisa ulertzen dugu hori, 2000 eta 2002an onartutako Europar Batasuneko zuzentarauetatik hartu delarik definizio hori (Europar Batasunaren Kontseiluaren 2000/43/CE Zuzentaraua, 2000ko ekainaren 29koa, Europako Komunitateen Egunkari Ofiziala, L180, 2000.7.19; Europar Batasunaren Kontseiluaren 2000/73/CE Zuzentaraua, 2001eko azaroaren 27koa, Europako Komunitateen Egunkari Ofiziala, L303, 2000.12.2; eta Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2002/73/CE Zuzentaraua, Europako Komunitateen Egunkari Ofiziala, L296, 2002.10.5).

Modu generikoan, **diskriminazio** gisa ulertzen dugu “gizarte bizitzako esparru desberdinetan talde batekiko (eta/edo talde hori osatzen duten norbanakoekiko) tratu bereizi eta desberdindua burutzea, gizartean, talde menderatzailearekin alderatuz ezberdintasun negatibo gisa eraikitako zenbait ezaugarriren arabera (egiazkoak, egoztiak edo imajinarioak) (Poiret eta Vourc’h, 1998).

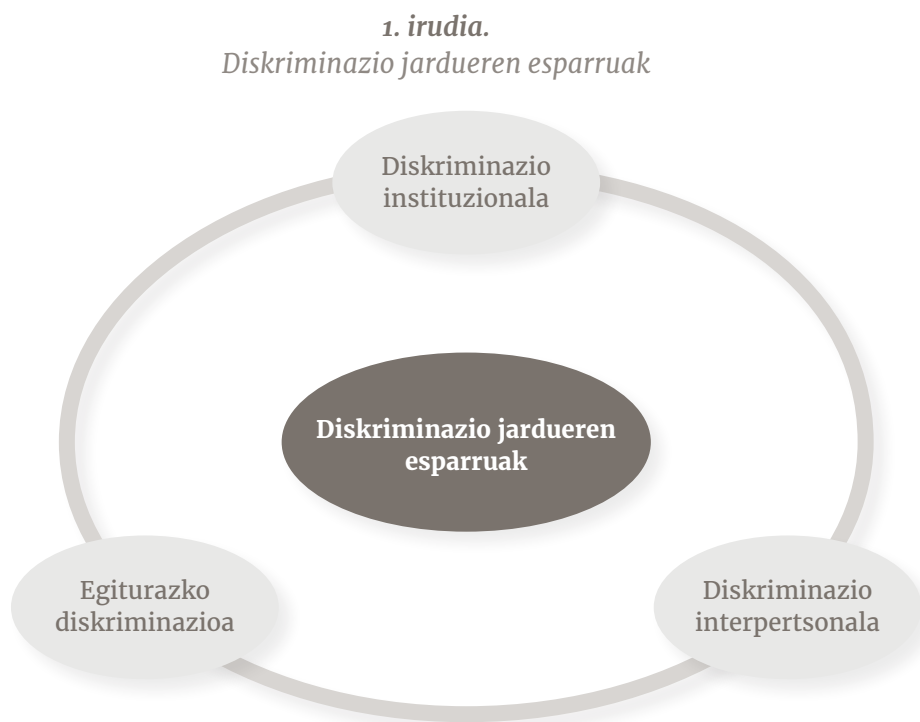
Aipaturiko gizarte bizitzako esparruen artean bereziki esanguratsuak dira etxebizitza, hezkuntza eta enplegua, baina baita esparrurik inmaterialena ere, eguneroko elkarbizitzarekin harremanduta dagoena eta mikrosozial izendatu dezakeguna (aisialdiarekin harremandutako aspektuak, adiskidetasun sareak, familia harremanak, etab.).

Diskriminaziozko jardueren esparruak

Ikuspuntu operatibo batetik, Tolosaldeko eskualdean bizi diren pertsona guztien tratu berdintasuna bermatzeko asmoz, arreta jarri beharreko diskriminaziozko jardueren hiru esparru bereiziko ditugu; hala nola, esparru instituzionala, egiturazkoa eta pertsonena.

- a. **Diskriminazio instituzionala:** Cachón-ek (2003 eta 2006) lan esparruari erreferentzia eginez burutzen duen definizioari jarraikiz, baterako bizikidetzara eta bere dimentsio guztietara (hezkuntza, etxebizitza, enplegua, mikrosoziala) estrapolatu daitekeena, esparru instituzionalean tratu berdintasuna ez dela betetzen eta diskriminazio instituzionala gertatzen dela ulertzen dugu “indarrean dauden arau publikoetatik eta administrazio-jardueretatik planteatzen” denean eta “marko instituzional diskriminatzaile bat” eragiten duenean.

Gure proposamena esparru honetan, orokorrean Tolosaldeko maila instituzionaletik, baina zehazki udaletatik datozen araudiei, zirkularrei, erregelamenduei, gidalerroei, etab. dagokienean tratu berdintasuna eta diskriminaziozko jarduerak ekiditea bermatzen duten ekintzak lantzea eta martxan jartzea da.

- b. **Egiturazko diskriminazioa:** gizarte egituraren “dispositibo orokorretatik”, bere jardunbideetatik eta berekin dakartzan desberdintasunetatik datorren diskriminazioa litzateke. Zeharka, iturri sekundarioetako datuetatik identifikagarria da, funtsean estatistiketatik, hala nola, langabezia datuetatik, diru-sarrera pertsonalekoetatik, prekaritate edo ezegonkortasunezkoetatik, txirotasunezkoetatik, gizarte laguntzen jasotzaile diren pertsoneri dagozkienetatik, etab.

Egiturazko esparruan tratu berdintasuna bermatzea proposatzen ditugun hiru zereginetatik korapilatsuen da. Hori lortzeak desberdintasun sozialik gabeko (edo desberdintasun “onargarriak” dituen) gizarte bat lortu izana esan nahiko luke, inklusiboa edo barne-hartzailea, solidarioa eta erabateko kohesiozkoa. Egoera utopiko batetaz mintzatuko ginateke. Baina gauza bat da gizarte egituran zenbait desberdintasun onartzea eta bestea, desberdintasun horiek gaitasun indibidual eta pertsonen dohainekiko independenteak izatea, eta generoan, adinean, arrazan, jatorrian, etab. oinarrituta egotea. Desberdintasun horiek dira etorkizuneko gizarte bidezkoago baten mesedetan aurre egin beharrekoak.

2017-2020 Bizikidetza Plan honek aukera eta tratu berdintasunerantz joatea ahalbidetuko duten ekintzak txertatuz, sustatuz eta sostengatuz nahi du lan egin esparru honetan, eta gure imajinario sozialean kokatuta dauden zenbait inertzia apurtu. Besteak beste, gure imajinario sozialean nazionalitate, jatorri eta/edo arbaso atzerritarrak dituzten pertsonak lan ezegonkorrenak, penagarrienak eta/edo arriskutsuenak dituzten merkatu-hobietan kokatzean datza. Baina zerikusia du baita ere, esaterako, udalerrri batetako zenbait ikastetxek mota batetako edo besteko ikasleria jaso behar duteneko onarpenarekin.

- c. **Pertsonen arteko diskriminazioa:** “aktoreekin” sortzen dena, zuzenean pertsonen artean sortzen dena, diskriminazio “indibiduala, maiz irekia, askotarikoak izan daitezkeen aktoreekin”.

Nahiz eta, Cachón (2006) eta Poiret eta Vourc’h-ek (1998) argi adierazten duten moduan “ez dagoen harreman automatikorik aurreiritzi eta jokamolde arrazisten artean”, esparru honetan immigrazio atzerritarraren inguruko estereotipo eta aurreiritzi negatiboei aurre egiteko lanean barneratzen gara, jarrera positiboak eragiteko, tratu berdintasuna errazteko eta pertsonen diskriminazioari aurre egiteko *sine qua non* baldintza gisa.

Cachón-ek (2006) arrazakeriaren hiru dimentsioak aipatzen dituenean, “aurreiritzi gisa (estereotipoak, iritziak, sinesmenak, etab.), praktika gisa (diskriminazioak, segregazioa, indarkeriak, etab.) eta ideologia gisa (teorriak, doktrinak, munduaren ikuskera)”, nolabait udal mailako ekintzak modu eraginkorrean lan egin dezaketen esparruetara bideratzen gaitu.

Gure ikuspuntutik, helburua ez da horrenbeste herrian tratu berdintasuna teoria arrazista handiei eraso eginez (arrazaz txuriak beltzarekiko duen gailentasuna, esaterako, edo nazismoa) lortzea; bai ordea pertsona atzerritarrekiko estereotipo faltsuak eta negatiboak baztertuz, jarreraren osagai kognitiboetatik abiatuta jarrera xenofoboak finkatzea besterik eragiten ez dutenak; eta aurreiritzi negatiboei (aurreiritzizko jarrerak) aurre eginez, jokamolde diskriminatzaileak garatzera bideratzen duten edo bideratu dezaketanak (ekintzarako alde aurretiko joera).

Jarduerarako lehentasunezko esparrua

2017-2020 Bizikidetza Plan honek enfasi berezia jartzen du elkarbizitza pertsonen arteko tratu berdintasuna sustatzearen eta pertsonen arteko diskriminazioari aurre egitearen bitartez lantzeko, esparru instituzionala eta egiturazkoa ahaztu gabe. Pertsonen arteko tratu berdintasuna lortzeko ekintzak jadanik ezaguna den “zurrumurruen aurkako estrategia”-ren baitan kokatzen dira, honezkero Euskadiko, Espainiako eta Europako beste zenbait herritan martxan jarri dena, eta Jarrera⁴ Aldaketan Teoriaren baitan ulertu behar dena. Horretarako beharrezkoa da zenbait kontsiderazio kontzeptualetan arreta jartzea: jarrera kontzeptua, jarreraren osagaiak, osagaien arteko harremanak eta estereotipo eta aurreiritziak.

- a. **Jarrera kontzeptua.** Pertsona batek immigrazio atzerritarren eta pertsona atzerritarren aurrean erakusten duen alde aurretiko portaera⁵ pertsona horrek horiekiko duen jarreraren arabera izango da. Bere bizitza esperientziaren eta bere bizitzan zehar jarrera hori bere baitan nola eratu denaren arabera positiboa edo negatiboa izango da erakusten duen portaera.

Jarrera bat, hots pertsona etorkin edo atzerritarren aurrean izan daitekeena, bizitzan zehar eratzen da eta aldagai, informazio, bizipen, datu, sentsazio, sinesmen, esperientzia, sentimendu, balio, egoera, gertaera, etab. multzo batetaz osatuta dago, euren artean gurutzatuta daudenak eta elkarreragiten dutenak.

Jarrera bat “norbanakoak objektu soziokultural jakin batekiko pentsatzen, sentitzen eta egiten duenari dagokion konposatu psikiko bateratu bat” gisa definitu daiteke (Gerardo Pastor Ramos, 1978)⁶.

- b. **Jarreraren osagaiak:** Laburbilduz, jarrera batek hiru dimentsio edo osagai ditu: kognitiboa, afektiboa eta konatiboa.

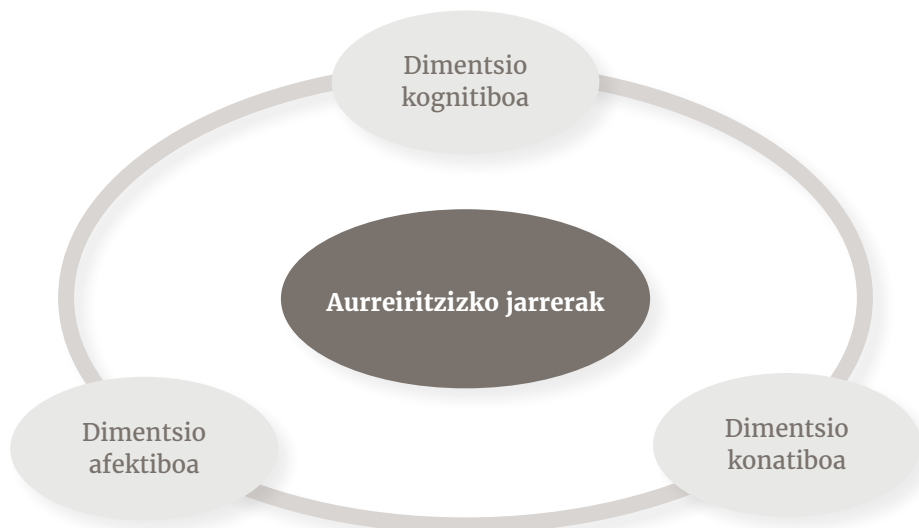
Jarrera baten **osagai kognitiboa** pertsona bat jarrerari dagokionean bere bizitzan zehar metatuz joan den izaera arrazionalako informazio guztiak eratzten du. Datuetaz, informazioaz, diskurtsoetat, esperientzietaz, etab. ari gara hitz egiten, beti ere izaera arrazionala dutenak. Dimentsio kognitibo hau edozein objektu psikosozialekiko sinesmen ideologiko (pertzepziozko irudia, proposizio intelektuala) gisa ere izan daiteke ulertua. Jarrera orok noziozko, irudimenezko, pertzepziozko, ideagintzazko eta kontzeptuzko materialeak ditu.

⁴Erdarazko “actitud” gisa ulertua.

⁵Erdarazko “comportamiento” gisa ulertua.

⁶Gerardo Pastor Ramos: “Ensayo de Psicología Social sistemática”. Universidad Pontificia de Salamanca. Salamanca, 1978

2. irudia.
Jarreraren osagaiak

Osagai afektiboak gure jarrera bideratzen dugun horrek sortzen digun sentimenduarekin zerikusia du. Immigrazioa eta pertsona atzerritarrekiko jarrerari dagokionez horiekiko sentitzen duguna litzateke: jakin-mina, elkartasuna, ziurgabetasuna, beldurra, adiskidetasuna, gorrotoa, enpatia, errukia, ukapena, lehia, etab. baina beti ere ikuspegi irrazional batetik. Jarrerak, euren osagai afektiboari dagokionez, sentimendu gisa hobeto deskribatuak izan daitezke emozio gisa baino.

Bi osagaiak oreka bilatzen dute, nahiz eta badakigun immigrazio eta pertsona atzerritarren inguruko jarreretan, horiek aldekoak (xenofilia) edota kontrakoak (xenofobia) izanik ere, paper protagonista osagai afektiboak hartzen duela, pisu gehiena duelako eta jokabiderako pautak markatzen duelako. Baina garrantzitsua da baita ere osagai kognitiboak betetzen duen papera, jarreraren oinarri eta euskarri gisa oro har.

Izan ere, jarrerak ekintzarako alde aurretiko joerak dira (osagai konatiboa): jarrera xenofiliazkoa bada, immigrazio eta pertsona etorkinekiko jokabide positiboak agertzeko joera izango dut, aldiz jarrera xenofobiazkoa bada, horiekiko portaera negatiboak garatzeko joera izango dut. Objektu baten aurrean modu finko edo ez hain finkoan erreakzionatzeko gaitasun edo joera litzateke, eta batzuetan kanpo-jokabideetan behagarria izan daitekeena, nahiz horiek motorikoak eta ahozkoak, edo nahitakoak eta sinbolikoak izan.

Pertsonaren testuinguruak eragina izango du ekintzarako alde aurretiko joeran. Immigrazio eta pertsona atzerritarren aurrean jarrera positiboa duten pertsonak horiekiko jokabide positibo bat agertzeko joera izango dute beti ere inguruak ahalbidetzen badie, baina zenbaitetan ezingo dute egin, izan ere,

egoerak, euren berezko eta guratako ekintza oztopatu dezake, kontraesan argia eraginez. Muturreko adibide bat jartze aldera, immigrazio eta pertsona atzerritarrekiko jarrera positiboa erakusten duen pertsona batek kontrako erreakzioak edo gutxienik neutroak ez direnak izan ditzake, bere xenofilia agertu gabe, delitu bat burutu duen atzerritar batekin suminduta dagoen pertsona talde baten baitan aurkitzen bada. Modu berean, jarrera negatiboa duen pertsona bat nekez agertuko da zentzu koherentean hondamendi natural baten baitan modu heroikoan jokatu duen pertsona atzerritar baten aurrean.

Ekintza burutzerako orduan pertsonaren testuingurua eta egoera jarreraren osagai konatiboaren baitako funtsezko elementuak izango dira.

- c. **Jarreraren osagaien arteko harremanak.** Orokorki dimentsio afektibo eta portaerari dagokion dimentsioaren artean harreman gehiago badago (batik bat jarrera xenofoboetan), hirurek dituzte loturak eta oreka bat eskatzen dute.

Pertsonok jarreraren osagai afektibo eta kognitiboaren arteko desoreka eta inkoherentzia ekiditen ahalegintzen gara. Disonantzia kognitibo gisa ezagutzen dena ekiditen ahalegintzen gara, ezin dugulako jarrera “bipolar” batekin bizi: ezin gara gaizki sentitu pertsona atzerritarren aurrean eurekiko gure informazio arrazional guztia positiboa bada, aldi berean, ezin gara gus-tura sentitu eurekin gure ezagutza guztia elementu negatiboez osatua badago. Bi osagaien artean oreka bilatzen dugu, ekintzara zentzu batetan edo bestean eramaten gaituztelarik.

Pertsonok koherentzia eta sendotasuna behar dugu eta bilatzen dugu jarrera baten hiru osagaien artean gure buruarekin ondo sentitu gaitezen.

Orekaren eta sendotasunaren bilaketan, eta disonantzia kognitiboa ekidin edo gutxitzeko ahaleginean, estereotipoek funtzio garrantzitsua betetzen dute.

- d. **Estereotipo eta aurreiritziak.** Estereotipoak talde bati egotzitako bidegabeko orokortzeak baino ez dira, talde sozio-kultural batetako kide guztiak ezagarritzen dituen kategoria mentalak, faltsuak edo oso zehaztugabeak izan ohi direnak. “Aurreiritzizko jarrerei” lotuta egon ohi dira, hau da, ezinikusi edo gorrotosko sentimendu eta jokabide diskriminatzaileei. Adibide bat jartze aldera, pertsona atzerritar batek delitu bat burutzen badu, estereotipoak pertsona horren taldekide guztiak delitugileak direla pentsatzera garamatza.

Esparru arrazionalari dagokie eta ondorioz euren bizitza jarreraren osagai kognitiboan garatzen da. Esparru honetan biltzen da informazioa modu antolatatuagoan edo ez hain antolatuan eta enpiriko zein teorikoki oinarritutako diskurtso, datu, esperientzia etab. eran.

Maila arrazional batetan gaude eta norbanakoa pertsona atzerritarrei buruz jasotzeko gai den informazio guztia esparru horretan kokatzen da, eta jarre-

raren osagai kognitiboari forma ematen dio. Hori, oro har, immigrazio eta pertsona atzerritarrekiko positiboa bada, batik bat jarrera horrekin koherentea den informazioa edukiko du, edo gutxienik pisu gehiago izango du informazio positiboak negatiboak baino.

Gizarte diskurtsoetan existitzen diren estereotipo negatiboetan oinarritzen dira immigrazio eta pertsona atzerritarrekiko jarrera negatiboak. Horregatik dira beharrezkoak jarrera xenofoboak agertzen dituzten pertsonentzat, euren erreakzio afektiboekin koherenteak izanik jarrera xenofoboa bera bermatu, sustatu, indartu eta kohesionatu egiten dutelako, eta pertsona izaera xenofoboko ekintzak burutzeraz bideratzen dute, beti ere testuinguruak baimentzen, onartzen edo sustatzen badu.

Funtsean, aurreiritzia estereotipoarengandik bereizten da lehendabizikoa benetako jarrera delako, estereotipoak berriz osagai kognitibo bat baino ez du benetakoa edo faltsua izan daitekeena. Aurreiritzizko sentimenduek pertsonak horiek justifikatzen ahalegintzea eragin dezakete, bere erakargarritasunezko edo ukapenezko joera afektiboekin bat datozen estereotipoak (teoriak) bereganatuz.

Xenofobia bezalako aurreiritzizko jarrerei aurre egiteko lanerako planteamendua

Estereotipo negatiboari errealitatearekin bat datorren informazioa, datuak, esperientziak istorioak, diskurtsoak, etab. erabiliz aurre egin behar zaie bi arrazoirengatik:

1. Diskurtso xenofoboak ahuldu eta hondatzeko, pertsona xenofoboen osagai afektiboaren (sentimenduak) kontra doan informazioa emateko, disonantzia kognitiboa eragiteko, jarrera xenofoboen barneko oreka eta sendotasuna hausteko, diskurtso xenofoboak desitxuratzeko, portaera xenofoboak oztopatzeko eta, funtsean, pertsona xenofoboen baitan jarrera aldaketa eragiteko.
2. Diskurtso xenofiloak finkatzeko eta sustatzeko, pertsona xenofiloen osagai afektiboarekin (sentimenduak) bat datorren informazioa emateko, disonantzia kognitiboak ekiditeko, jarrera xenofiloen barneko oreka eta sendotasuna babesteko, diskurtso xenofiloak argitzeko, portaera xenofiloak errazteko, eta, funtsean, pertsona xenofiloen baitan jarrera aldaketa ekiditeko.

Xenofobia bezalako aurreiritzizko jarrera aldaketen esparruan (“gutxiengo zein gehien-go taldeen aurka aurkakotasuna, ukapena, ezinikusia, ulertezintasuna eta ikarari dago-kion mota etnozentrismoaren aurreiritzia”⁷), kontutan izan behar da manipulatzeko eta aldatzeko bereziki gogorra eta zaila den aurreiritzi batetaz ari garela, izan ere, bere osa-

⁷Gerardo Pastor Ramos, o.c., 1978

gai afektiboa oso bizia da eta osagai kognitibo edo ideologikoak nekez eragin diezaioke. Garrantzitsua da bere osagai guztietan erasotzea, ez soilik estereotipoen esparrutik (osagai kognitiboa) eta maila arrazionalen.

2017-2020 Bizikidetza Plan honetan, pertsonen diskriminazioaren aurkako borrokaren esparruan, jarrerren hiru osagaietan erdiratuko gara (kognitiboa, afektiboa eta konatiboa) jarrera xenofoen mobilizazioan eta jarrera xenofiloen finkatzean jarduketarako ikuspegi integral batek soilik izango duela arrakasta uste baita. Dimentsio batetan eraginda beste bietan burututako ekintzak indartuko ditugu, jarrerren hiru esparruen arteko elkarreragina dela eta. Hain zuzen, jarrerren hiru dimentsio edo osagaietako eta horietako bakoitzaren baitan egitea proposatu genituzkeen ekintzetan burutzen dugun banaketa, sinplifikazio metodologiko bat besterik ez da, horiek berez banandu ezinak direlako eta bakoitzaren baitan egindako ekintzak eragina izango dutelako, neurri handiagoan edo txikiagoan, zuzenean edo zeharka, immigrazioaren eta pertsona atzerritarren aurreko jarrerren hiru osagaietan.

Badakigu jarrerak sinesmen, ulerkerak, sentimendu, filiazio, balio, etab. osatutako multzo artikulatu bat direla, oso egonkorak eta aldaketarako uzkurak, baina plan honen eta bere estrategien ikuspegiak Tolosaldeko kulturarteko elkarbizitzan modu aktiboan lagunduko dueneko uste osoa dugu.

Helburuak

2017-2020 Elkarbizitza Planaren **helburu nagusia** Tolosaldeko eskualdean 2017-2020 denboraldirako immigrazio eta elkarbizitza esparruan esku-hartzeko ardatz nagusiak azaltzen dituen, ekintza politikorako proposamenak planteatzen dituen eta lanerako gida bat eskaintzen duen ekintza plan bat eratzea da.

Helburu nagusi hori lortzeko, beste zenbait helburu espezifiko zehazten dira:

- 1. helburu espezifikoa: **Udaleko pertsonal tekniko zein politikoa**. Udaletako pertsonal tekniko zein politikoa hausketa erraztea pertsona etorkinen inguruan existitzen diren aurreiritziei dagokionean eta aurreiritzi horiek etorkinak zerbitzu publikoetara berdintasunezko baldintzen arabera sarbidea izatean eta gizarte kohesioan duten eraginari dagokionean; eta administrazioetik horiei aurre egiteko estrategiak definitzea.
- 2. helburu espezifikoa: **Komunikabideak**. Komunikabide lokalak sentsibilizatzea aniztasun kulturalaren eta immigrazioaren tratamenduari dagokionean, estereotipo eta zurrumurruren hedapena ekidinez.
- 3. helburu espezifikoa: **Hezkuntza komunitatea**. Ikasleria atzerritarren harrera antolatzeke ikastetxeekin eta hezkuntza eragileekin elkarlanean aritu, *Harrera on* programarekin jarraituz.

- 4. helburu espezifikoa: **Gizarte sarea (elkartek)**. Etorकिन elkarreei babesema eman eta horiekin elkarlanean gizarte kohesioa zein bizikidetza kaltetzen duten atzerriko immigrazioaren inguruan sortutako estereotipo negatiboen aurka borroka egin.
- 5. helburu espezifikoa: **Gizarte**. Aniztasunaren aurrean jarrera positiboa agertzen duen Tolosaldeko hiritargoa aktibatzea kulturarteko elkarbizitza ikusgarri egin eta horren aldeko jokabideak zabaltzeko eta immigrazioaren zein aniztasun kulturalari dagokionean nagusitzen diren estereotipo negatiboak, topikoak eta zurrumurru faltsuak indargabetzeko, elkarrekintza eta bizikidetza zaildu eta jokabide diskriminatorio eta xenofoboak eragin ditzazketenak.

2017-2020 Bizikidetza Plan honetako ekintza guztiak, datozen orrialdeetan deskribatzen direnak, hiru esparru edo dimentsio nagusitan biltzen dira, aurre egin nahi dieten diskriminazio motaren arabera: diskriminazio instituzionala, diskriminazio estrukturala eta diskriminazio interpersonala.

3. irudia.

Esku-hartze esparruak eta ekintzak (adibideak)

PLANEAN JASOTAKO JARDUERAK

Atal honetan 2017-2020 Bizikidetza Planean jasotzen diren 21 jarduerak azalduko dira laburki, bereizi diren hiru esparru nagusietan bilduta daudenak:

Berdintasunezko tratu instituzionala bermatzeko jarduerak: Tolosaldeko udalek bere arau, erregelamendu, barne zein kanpo zirkular eta abarretan herrian bizi diren pertsona guztien tratu berdintasuna sustatzea ahalbidetzen duten ekintzak bilduko lirarteke jarduera talde honetan.

Berdintasunezko tratu estrukturala bermatzeko jarduerak: jarduera talde honek ez du diskriminazioaren borrokari lotutako helburu zehatzik, baizik eta sozializazio prozesu orokorren baitan txertatzen dira eta herriko zein euskal gizarteko gizarte egituraren eragitea dute helburu, Tolosaldeko bizilagunen arteko aukera eta tratu berdintasuna bilatuz.

Berdintasunezko tratu interpertsonala bermatzeko jarduerak: jarduera talde hau, orokorrean, zurrumurruen aurkako estrategiarekin zuzenki harremanduta dago, hau da, korporaziotik jatorri eta/edo arbaso atzerritarak dituzten pertsonetikiko aurreiritzi eta estereotipo negatibo eta faltsuei aurre egiteko bultzatu nahi diren ekintza desberdinak biltzen dira hemen. Jarduera hauek jarrera, alderdi afektibo eta portaerari dagozkionak aldatzeko aspektu konitiboak lantzera bideratuta daude.

20 ekintzetatik 6 dimentsio instituzionalarekin harremanduta leudeke, 9 dimentsio estrukturalarekin, eta 6 interpertsonalarekin.

1. Dimentsio instituzionala (6)

- 1.1. Udaletako osoko Bilkuretan elkarbizitzaren alde eta diskriminazioaren aurkako adierazpen instituzionala gauzatu dezatela.
- 1.2. Tolosaldeko udalek zero tolerantzia adostu dezatela eta elkarbizitzaren udal dispositiboak eratu (diskurtso politikoan, adierazpen instituzionaletan, etab.).
- 1.3. Zerbitzu municipal desberdinetako araudia eta sarbide izapideak berrikusi, horietarako sarbidean edo erabileran egon daitezkeen oztopoak detektatu eta/edo gainditzeko.
- 1.4. Diskriminazio egoera eta eskubide urraketak detektatzeko udal dispositiboak eratu (diskriminazioaren ikusgarritasuna bermatzeko).
- 1.5. Herrietako elkartean planaren ildo jarraitzen duten jardunbideak indartu, udaletik lagunduak. Kulturartekotasun eta berdintasunezko tratua aldeko irizpideak errespetatu, planean agertzen diren ekintzei loturiko eskaerei lehenetasuna eman eta kulturartekotasuna euren egitura eta funtzionamenduan sar-tzea sustatu.
- 1.6. Tolosaldeko erakunde publiko, udal-teknikari eta eskualde kanpoko eragile ezberdinen arteko koordinazioa sustatu aniztasun kulturala arlo ezberdinetan barneratzeko.

2. Dimentsio estrukturala (8)

- 2.1. Planetik ondorioztatzen den berdintasunezko tratua erakiko, kulturartekotasunarekiko eta diskriminazioaren aurkako borroka erakiko konpromisoa sozializatu udaletako sail eta zerbitzu municipal desberdinetan, elkartean eta Tolosaldeko herritarrengan.
- 2.2. Migrazio Mahaiarekin jarraitu eta sendotu.
- 2.3. Migrazio Mahaiko Lan eta Formakuntza lan taldea indartzea.
- 2.4. Iritsi berrien harrera eta gizarteratze protokoloarekin jarraitu (*Ongi Etorri* harrera programa birplanteatu).
- 2.5. Jatorri atzerritarreko emakumei harrera egin eta ahalduntzeko eta horien gizarteratzea sustatzea helburu duten proiektuak lehenetsi eskaini eta berrikusi (Guretzako ekimena).

- 2.6. Formazioa eman eragile desberdinei (ikastetxe, komunikabide, Udal Gobernu, etab.).
- 2.7. Ikastetxeekin modu koordinatuan lan egin ikasle iritsi berriengan euskara sustatzen jarraitzeko (*Harrera-on* programarekin jarraitu).
- 2.8. Euskara eta lan formakuntza eta orientazioa lantzeko programak garatu eta bultzatu maila desberdinetan: euskara ezagutzen ez dutenentzat, gutxieneko oinarri bat dutenentzat, etab.

3. Dimentsio interpertsonala (6)

- 3.1. Udaletako pertsonal teknikoarentzako zurrumurruen aurkako tailerra antolatu. Pertsonal teknikoa euren zereginak burutzerakoan aniztasun, tratu berdintasun eta estereotipo zein aurreiritzien aurkako borrokan formatzea.
- 3.2. Elkarbizitza eta aniztasuna sustatzeko jarduerak martxan jarri, diptikoak, hitzaldiak edota bestelako ekintzak bultzatuz, eta komunikabideetan integrazio ibilbide eredugarriak izan dituzten jatorri atzerritarreko pertsonak ikusgarri eginez.
- 3.3. Bizikidetza Planera eta elkarbizitzaren aldeko neurriak sustatzeko ekintzetan pertsonai publikoak atxikitzea (posible izatekotan Tolosaldeko herriein lotura dutenak) Tolosaldeko herritarrentzat ezagunak direnak.
- 3.4. Zurrumurruen aurkako sarea antolatzearen garrantzia eta beharra ikustarazten joatea Migrazio Mahaiko eragileekin (udalak, elkarteak, ikastetxeak konprometitu daitezela).
- 3.5. Elkarbizitza eta parte-hartzea sustatu herritargoan (kirol edota kultur ekimenak, ospakizunak etab.).
- 3.6. *Bizilagunak* ekimenari ikusgarritasun handiagoa eman eta inpaktua zabaldu Tolosaldeko herri guztietara, programan parte hartzea sustatzeko.

PLANEAN JASOTAKO JARDUEREN FITXAK

1. DIMENSIO INSTITUZIONALA	
Ekintza	1.1. Udaletako osoko Bilkuran elkarbitzaren alde eta diskriminazioaren aurkako adierazpen instituzionala gauzatu dezatela.
Nori zuzendua	Udaletako sail desberdinetako pertsonal politikoari.
Deskribapena	– Udaletako osoko Bilkuran Bizikidetzeta eta Aniztasun Planaren inguruko nondik norakoak azaldu. – Sail desberdinetako pertsonal politikoari balio horiek errespetatzeko konpromisoa eskatu.
Helburua	Udaletako talde politiko guztiek elkarbitzaren alde eta diskriminazioaren aurkako aldarrikapena egitea.
Prozesuaren ebaluazioa	Osoko Bilkurek onartutako deklarazio instituzionala.
Emaitzen ebaluazioa	Elkarbitzaren aldeko eta diskriminazioaren aurkako adierazpen instituzionalak egin dituzten udal kopurua eta zein udal izan diren.
Arduraduna	Immigrazioaren saileko arloa bere esku duen zinegotzia.
Lehentasuna	Altua
Inplementazio denbora	2017ko maiatza

1. DIMENSIO INSTITUZIONALA	
Ekintza	1.2. Tolosaldeko udalek zero tolerantzia adostu dezatela eta elkarbizitzaren udal dispositiboak eratu (diskurtso politikoan, adierazpen instituzionaletan, etab.).
Nori zuzendua	Tolosaldeko Udaletako gobernuko taldea eta ordezkari politikoak.
Deskribapena	<ul style="list-style-type: none"> – Pertsona migratzaileekiko tratu berdintasunaren aldeko apustua txertatu diskurtso politikoan, aniztasun eta elkarbizitzaren alde eginez eta diskriminazio eta xenofobiaren aurkako borrokan erdiratuz. – Ohiko adierazpen instituzionaletan apustu horrekiko koherentzia mantendu. – Udal korporazioaren parte-hartzea formakuntza tailerretan (3.2.) – Martxoaren 21ean arrazismo eta xenofobiaren aurkako nazioarteko eguna ospatu jatorri atzeritarreko eta bestelako elkarrekin; Maiatzaren 21ean aniztasun kulturalaren eguna; eta Abenduaren 18an migratzaileen nazioarteko eguna. Horren haritik hitzaldiren bat antolatu. – Tolosaldeko udal mailako taldeen atxikipena zurrumurruen aurkako sarera (3.5.).
Helburua	Diskurtso politikoa kontzienteki erabili aniztasun eta elkarbizitzaren alde.
Prozesuaren ebaluazioa	<ul style="list-style-type: none"> – Adierazpen instituzionalak (alkateen eta zinegotzien adierazpen publikoak) – Formakuntza tailerretan parte-hartzea eta balorazioa. – Zurrumurruen aurkako sarera atxikipena.
Emitzen ebaluazioa	Tolosaldeko klase politikoaren aldetik aniztasun eta elkarbizitzaren alde egindako adierazpen kopurua —eta era berean izaera diskriminatorio eta xenofoboko adierazpenen kopurua—. (Pressclipping ⁸)
Arduraduna	Migrazioen gaian erreferentziazkoa den pertsona eta immigrazio arloa bere esku duten zinegotziek.
Lehentasuna	Ertain-baxua
Implementazio denbora	2017ko urtariletik aurrera

⁸Komunikabide desberdinetan entitate jakin baten eskutik agertu diren berri guztiak biltzean datza.

1. DIMENSIO INSTITUZIONALA	
Ekintza	1.3. Zerbitzu municipal desberdinetako araudia eta sarbide izapideak berrikusi, horietarako sarbidean edo erabileran egon daitezkeen oztopoak detektatu eta/edo gaitzeko.
Nori zuzendua	Udal handietako sail desberdinetako pertsonal tekniko eta politikolari.
Deskribapena	Sail desberdinetako araudia errebisatu (araudi, agindu, dekretu, erregelamendu, gidalerro, zirkular, oinarri, instrukzio etab.) eta diskriminazioa eragin dezaketen elementuak aurkitu ezkerordezko idazketarako proposamena burutu.
Helburua	Nazionalitate, jatorri, arraza eta/edo arbasoengatiko diskriminazioa eragiten duen araudirik ez egotea bermatzea.
Prozesuaren ebaluazioa	<ul style="list-style-type: none"> – Aldaketa proposamenak jasotzen dituen dokumentua egin. – Udal mailako diru-laguntzetan aniztasun jarduerak sustatzea.
Emitzen ebaluazioa	Udaletan edo beste eremu instituzionaletan diskriminaziozko jokabideei lotuta jasotako kexa kopurua eta hauen edukia.
Arduraduna	Udal mailako arlo ezberdinetako teknikariak migrazioen gaian erreferentziazkoa den pertsonaren koordinaziopean.
Lehentasuna	Baxua
Implementazio denbora	2018ko urtarriletik aurrera

1. DIMENSIO INSTITUZIONALA	
Ekintza	1.4. Diskriminazio egoera eta eskubide urraketak detektatzeko udal dispositiboak eratu (diskriminazioaren ikusgarritasuna bermatzeko).
Nori zuzendua	Tolosaldeko Udaletako sail ezberdinetako teknikariak, eskualdeko immigrazio teknikaria eta migrazio arloan lan egiten duten elkarteak.
Deskribapena	<ul style="list-style-type: none"> – Udal mailetako arlo juridikoan zein beste sailetan diskriminazio egoera eta eskubide urraketan kasuak jaso. – Eskualdeko immigrazio teknikariaren bidez kasu hauen zentralizazioa gauzatu. – Eskualdeko immigrazio teknikariak kasu hauen txostena jaso eta zerbitzuaren ebaluazioari buruzko txostena egin urtero.
Helburua	Diskriminazioaren kontrako protokolo eraginkorra gauzatu, bertan havei aurre egiteko berehalako neurri zuzentzaileak barneratuz.
Prozesuaren ebaluazioa	Protokoloaren egikaritzea.
Emitzen ebaluazioa	<ul style="list-style-type: none"> – Dispositiboak eratu dituzten udal kopurua eta zein udal izan diren. – Detektaturiko diskriminazio kasuen zenbaketa eta azterketa.
Arduraduna	Udaletako immigrazio arloko arduradunak eta Tolosaldea Garatzen-eko immigrazio teknikaria.
Lehentasuna	Baxua
Implementazio denbora	2019ko urtarriletik aurrera

1. DIMENSIO INSTITUZIONALA	
Ekintza	1.5. Herrietako elkarrengan planaren ildoak jarraitzen duten jardunbideak indartu, udaletik lagunduak. Kulturartekotasun eta berdintasunezko tratua aldeko irizpideak errespetatu, planean agertzen diren ekintzei loturiko eskaerei lehentasuna eman eta kulturartekotasuna euren egitura eta funtzionamenduan sartzea sustatu.
Nori zuzendua	Herrietako elkarteak.
Deskribapena	<ul style="list-style-type: none"> – Elkartei gai hau euren ekintza espezifikoaren bidez nola landu dezaketen azaldu, irekita egon daitezkeen eta inor ez dezaten diskriminatu. – Entitate desberdinen memorien jarraipena egin ikuspegi hau barneratzen ote den baloratzeko eta aintzatesteko, ildo beretik jarraitzea animatuz. Gogorarazi eta hausnartuarazi elkarbizitza eta aniztasunera irekita egon behar dutela.
Helburua	Tratu berdintasunaren aldeko borrokan, aniztasunaren balorazioan eta kulturarteko bizikidetzan udalen diru-laguntzak jasotzen dituzten elkarten lankidetzara bilatzea. Aniztasuna onartu dezatela sustatu eta kolaborazioa eskatu ekimen desberdinetan, hala nola, aniztasun astea burutzerakoan.
Prozesuaren ebaluazioa	Elkarrekin euren programetan txertatutako jokabideak, argibideak eta egokitzapenak.
Eraitzen ebaluazioa	<ul style="list-style-type: none"> – Udalek helburu gisa tratu berdintasunaren aldeko lana eta diskriminazioaren aurkako borroka egitea duten emandako diru-laguntzen kopurua. – Tratu berdintasunaren aldeko eta diskriminazioaren aurkako ekintzak proposatzen dituzten entitate kopurua.
Arduraduna	Migrazioen gaian erreferentziazkoa den pertsona. Kultura, Gazteria, Kirol, Euskara, Gizarte Zerbitzuak eta Berdintasun saileko arduradunak. Sail horietako zinegotzi delegatuak.
Lehentasuna	Baxua
Inplementazio denbora	2017ko maiatzetik aurrera

1. DIMENSIO INSTITUZIONALA	
Ekintza	1.6. Tolosaldeko erakunde publiko, udal-teknikari eta eskualde kanpoko eragile ezberdinen arteko koordinazioa sustatu aniztasun kulturala arlo ezberdinetan barneratzeko.
Nori zuzendua	Tolosaldea Garatzen eta udaletako teknikari eta sail ezberdinak
Deskribapena	<ul style="list-style-type: none"> – Tolosaldea Garatzeneko teknikari ezberdinen arteko koordinazioa sustatu. – Udal mailan aniztasunaren inguruko zeharkakotasuna bultzatu. – Aniztasunaren inguruan eskualdetik kanpo sortu daitezkeen sare ezberdinetan parte hartu (ZAS Sarea, Immigrazio teknikarien sarea, etab.).
Helburua	Tratu berdintasunaren aldeko borrokan, aniztasunaren balorazioan eta kulturarteko bizikidetzan udalen diru-laguntzak jasotzen dituzten elkarteen lankidetzara bilatzea. Aniztasuna onartu dezatela sustatu eta kolaborazioa eskatu ekimen desberdinetan, hala nola, aniztasun astea burutzerakoan.
Prozesuaren ebaluazioa	Maila ezberdinetan aniztasuna txertatzeko egindako aurrerabideak
Emitzen ebaluazioa	<ul style="list-style-type: none"> – Maila ezberdinetan koordinazioa sustatzeko egindako bilerak. – Arlo eta administrazio ezberdinetan aniztasuna zeharka lantzeko egindako ekintzak.
Arduraduna	Tolosaldea Garatzen-eko Immigrazio Teknikaria
Lehentasuna	Altua
Implementazio denbora	2017ko martxotik aurrera

2. DIMENSIO ESTRUKTURALA	
Ekintza	2.1. Planetik ondorioztatzen den berdintasunezko tratuarekiko, kulturartekotasunarekiko eta diskriminazioaren aurkako borrokarekiko konpromisoa sozializatu udaletako sail eta zerbitzu municipal desberdinetan, elkarteetan eta Tolosaldeko herritarrengan.
Nori zuzendua	Migrazio Mahaia (Tolosaldea Garatzen, udaletako pertsonala, elkarteak eta herritargoa).
Deskribapena	<ul style="list-style-type: none"> – Plana elkartei (edo jatorri ezberdinetako ordezkari) aurkeztu ekarpenak egin ditzaten eta bertara atxiki daitezten. – Harrera protokoloaren parte diren zerbitzu eta entitateen artean aurkeztu plana. – Udaletako sail eta zerbitzuetan aurkeztu plana, konpromiso hori euren ekintzetan zeharkako moduan sar dezaten. – Immigrazio sailaren jarduketan planaren erreferentziak gehitu, baita zeharkako moduan beste zenbait ekintzetan ere. Horretarako, udaletako sail eta erakunde desberdinekin lan egingo da. – Planaren erreferentzia jaso pertsonal teknikoari bideratutako zurrumurruen aurkako formakuntzan.
Helburua	Udalek tratu berdintasunarekiko, diskriminazioaren kontra borroka egiteko eta kulturarteko bizikidetzaren alde egiteko duten konpromisoa ikusgai egin, udal jarduketara eraman, eta elkarte zein herritargoa elkarlanera gonbidatu.
Prozesuaren ebaluazioa	Foro ezberdinetan planaren aurkezpena egin
Emitzen ebaluazioa	Eragile desberdinek burututako ekintza konkretuen kopurua, zeintzuetan planari erreferentzia egiten zaion.
Arduraduna	Tolosaldea Garatzen-eko Immigrazio Teknikaria.
Lehentasuna	Altua
Inplementazio denbora	2017ko apiriletik aurrera (Udalen batzarra, Migrazio Mahaia, Prentsaurrekoa)

2. DIMENSIO ESTRUKTURALA	
Ekintza	2.2. Migrazio Mahaiaekin jarraitu eta sendotu.
Nori zuzendua	Migrazio Mahaiko eragileak edota aniztasunarekin lan egiten duten elkarte/entitateak.
Deskribapena	<ul style="list-style-type: none"> – Aniztasunaren inguruan lan egiten duten elkarteei babesa eman programak garatzeko eta euren jarraipena eta indartzea bermatzeko. – Migrazio Mahaian elkarte gehiago sartu daitezzen ahalegindu (ez derrigorrez jatorri atzerritarrekoenak). – Udal ordezkariak izendatu legealdi aldaketetan.
Helburua	<p>Jatorri atzerritarreko pertsonen antolakuntza gaitasuna sendotzea, ikusgarritasuna eta parte-hartzea izan dezaten.</p> <p>Immigrazioaren esparruko elkarte/entitateen arteko koordinazioa eta lekuko administrazioen arteko elkarriketa ahalbidetu, bizikidetza eta aniztasunaren gaietan antzeko estrategia eta planteamenduak sustatu ditzaten.</p>
Prozesuaren ebaluazioa	<ul style="list-style-type: none"> – Existitzen diren elkarten indartzea eta koordinazioa. – Elkarten bilera kopurua
Emitzen ebaluazioa	Migrazio Mahaiaen mantentzea eta bilera kopurua komunitate/elkarte desberdinekin.
Arduraduna	Tolosaldea Garatzen-eko Immigrazio Teknikaria eta udaletako pertsonala
Lehentasuna	Ertain-baxua
Implementazio denbora	Egiten jarraitu 4 edo 6 hilero

2. DIMENSIO ESTRUKTURALA	
Ekintza	2.3. Iritsi berrien harrera eta gizarteratze protokoloarekin jarraitu (<i>Ongi Etorri</i> harrera programa birplanteatu).
Nori zuzendua	Tolosaldea Garatzen, udaletako pertsonala, jatorri atzerritarreko pertsonen elkarteak edota bestelako elkarte/gizarte-eragileak eta herritargoa.
Deskribapena	<ul style="list-style-type: none"> – Migrazio Mahaian harrera protokoloa birplanteatu eta zehaztu. – <i>Ongi Etorri</i> harrera programarekin jarraitu (Tolosaldeko baliabideei buruzko informazioa eskaini, atzerritartasun legediaren inguruko informazioa eman, ikasketen homologazioari buruzko azalpenak, etab.) – Harrera protokoloarentzako web orria eraiki, baliabideen informazioa bertan zintzilikatzeko. – Udalekin aldizkako bilera egin web orrian aurkitu dezaketen informazioaren berri emateko. Eta horiek iritsi berriei informazio horren berri emateko konpromisoa hartu dezatela. – Harrera eta informazioa hobetzeko koordinazio bilera formal zein ez formalak burutu udalekin eta garrantzizkoak diren beste instituzio batzuekin (Osakidetza, ikastetxeak, EPA, Lanbide, Peñasal, etab.)
Helburua	<ul style="list-style-type: none"> – Bizikidetzarako eta gizarteratzerako beharrezkoa den informazioa helaraztea bai iritsi berriei eta baita herritargoari orokorrean ere. – Tolosaldea Garatzen, udal desberdinak eta harreraren esparruan ekintzak burutzen dituzten entitateak lan koordinatu batean inplikatzeko, baliabideen ezagutza, eratorpena, eta pertsona migratzaileen harrerari zein integrazioari dagokionean eskaintzen diren zerbitzuen egokitzapenean.
Prozesuaren ebaluazioa	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Ongi Etorri</i> web orria egin. – Irakurtzen dituen jende kopurua. Inpaktuen zenbaketa. – Bileren aktak
Emitzen ebaluazioa	Migrazio Mahaia balorazioa
Arduraduna	Tolosaldea Garatzen-eko Immigrazio Teknikaria, elkarteak/jatorri desberdinetako ordezkariak, komunikazio arduraduna eta sareko arduraduna.
Lehentasuna	Ertaina
Inplementazio denbora	2017ko abendurako

2. DIMENSIO ESTRUKTURALA	
Ekintza	2.4. Migrazio Mahaiko Lan eta Formakuntza lan taldea indartzea.
Nori zuzendua	Tolosaldea Garatzen, udaletako pertsonala eta Lanbide
Deskribapena	<ul style="list-style-type: none"> – Urtean behin bilkura bat egin Tolosaldea Garatzen, udalak eta Lanbideren artekoa, jatorri desberdinetako pertsonen lan-merkaturatzea sustatzeko/errazteko ildoak zehazteko (beharrezkoa bada bilerak maiztasun handiagorekin egin). – Zerbitzuen prestazio normalizatu baten alde, beharrezkoa balitz kolektibo desberdinek horiekiko egiten duten erabilera, egokitzea eta gogobetetze maila modu espezifikoan aztertzea. Jatorri atzerritarreko pertsonen kolektiboa horietako bat izango litzateke. – Analisi hori egiterakoan nazionalitate/jatorrizko herrialde aldagaia kontutan hartzea. Horrela, kolektiboaren portaera detektatu ahal izateko eta zerbitzuekiko egiten duen erabilera eta gogobetetze maila ezagutzeko. – Datu horien analisiak hobekuntza proposamenak egiteko balioko du, eskaintzen diren zerbitzuen hedapenari dagokionean, zerbitzuen eskaintzan, sarbidean, sentsibilizazioan, etab. – Zaintza laneko aholkularitza, prestakuntza eta lan poltsa sortu. <i>Guretzako</i> ekimenetik eman honen berri.
Helburua	Lanbideko talde teknikoaren baitan jatorri atzerritarra duten pertsonen kolektiboa ikusgarri egitea, enplegu zerbitzuen erabilera izan ditzakeen bereizitasunak agertuz. Hobekuntza ekintzak martxan jartzea jatorri atzerritarreko pertsonen Lanbidera duten sarbideari eta gogobetetze mailari dagokionean (zerbitzuaren hedapena, sarbidea, zerbitzu aukera, enpresari sentsibilizazioa, etab.).
Prozesuaren ebaluazioa	<ul style="list-style-type: none"> – Urtean behingo bilkurak egitea. – Jatorri atzerritarreko pertsonen kolektiboa kontutan izatea eta nazionalitate/jatorrizko herrialde aldagaia sartzea analisisetan. – Kolektiboari dagozkion datuak/emaitzak aztertzea. – Zaintzan daudenentzat ikastaroa gauzatzea.
Emitzen ebaluazioa	Lanbideren zerbitzuen erabilera jatorri atzerritarra duten pertsonen erakusten duten portzentajea Tolosaldean dauden jatorri atzerritarra duten pertsona langabetuen portzentajearekiko koherentea izan dadila.
Arduraduna	Tolosaldea Garatzen-eko immigrazio teknikaria, udalak eta beste profesionalak.
Lehentasuna	Ertaina
Implementazio denbora	2017ko maiatza (batik bat Zaintza laneko aholkularitza, prestakuntza eta lan poltsa sortu).

2. DIMENSIO ESTRUKTURALA	
Ekintza	2.5. Jatorri atzeritarreko emakumeei harrera egin eta ahalduzko eta horien gizarteratzea sustatzea helburu duten proiektuak lehenetsi eskaini eta berrikusi (Guretzako ekimena).
Nori zuzendua	Tolosaldea Garatzen, udaletako berdintasun pertsonala eta jatorri desberdinetako emakumeekin lan egiten duten elkarteak
Deskribapena	<ul style="list-style-type: none"> – Hizkuntza klaseak (euskara eta gaztelera). – Maiztasun batekin bilerak egin. – Herriko ekintzetan parte hartzeko zubi-lana burutu. – Elkarteen arteko koordinazioan indarra jarri.
Helburua	Jatorri atzeritarreko emakumeen gizarte isolamendua ekiditea, horien ikusgarritasuna eta parte-hartzea sustatzea.
Prozesuaren ebaluazioa	Elkarte eta ekimenen txosten/memoriak.
Emitzen ebaluazioa	Emakumeen ikusgarritasun maila herrian. Emakume euren ekintzekiko balorazioa.
Arduraduna	Tolosaldea Garatzen-eko Immigrazio Teknikaria eta udaletako berdintasun saileko teknikari edo arduradunak
Lehentasuna	Altua
Implementazio denbora	2017ko urtarrila (jarraitu egiten)

2. DIMENSIO ESTRUKTURALA	
Ekintza	2.6. Formazioa eman eragile desberdinei (ikastetxe, prentsa arduradun, komunikabide, Udal Gobernu, etab.)
Nori zuzendua	Tolosaldea Garatzen, udalak eta ikastetxeak
Deskribapena	<ul style="list-style-type: none"> – Ikastetxeetan formakuntza ematea (irakasleei, gurasoei). – Komunikabide arduradunei formakuntza ematea. – Udaletako pertsonal politikoari formakuntza ematea.
Helburua	Eragile desberdinek (ikastetxe, komunikabide, Udal Gobernu) kulturartekotasun eta aniztasunaren ikuspegia bereganatzea euren jarduketara burutzerakoan.
Prozesuaren ebaluazioa	<ul style="list-style-type: none"> – Ikastetxeetan irakasle zein gurasoei eskainitako hitzaldi/formakuntza/tailer kopurua. – Komunikabideetako arduradunekin egindako hitzaldi/formakuntza/tailer kopurua eta komunikabide desberdinen parte-hartzea. – Udaletan politikariei eskainitako hitzaldi/formakuntza/tailer kopurua.
Emitzen ebaluazioa	<ul style="list-style-type: none"> – Urtean behin bilera egin ekimenen balorazioa burutzeko eta eraginkortasuna aztertzeko – Pressclipping⁹ analisia egin komunikabideek euren berrietan tailerlean landutako gomendioak aplikatzea lortzeko. Lau urtean behin. – Partidu politikoen diskurtsoen analisia (pressclipping analisia). Lau urtean behin.
Arduraduna	Tolosaldea Garatzen-eko Immigrazio Teknikaria, udaletako ordezkariak, ikastetxeetako zuzendariak eta komunikabideetako arduradunak
Lehentasuna	Ertaina
Implementazio denbora	2018ko urtarriletik aurrera

⁹Ekintza honen ebaluaziorako eta baita aurrerago agertuko diren beste zenbaitentzako ere komenigarria litzateke bilketa eta grabazio mekanismo bat ezartzea inprimatutako zein ikus-entzunezko komunikabideen inpaktu guztiak jasotzen dituen datu base batetan.

2. DIMENSIO ESTRUKTURALA	
Ekintza	2.7. Ikastetxeekin modu koordinatuan lan egin ikasle iritsi berriengan euskara sustatzen jarraitzeko (<i>Harrera-on</i> programarekin jarraitu).
Nori zuzendua	Tolosaldea Garatzen, udalak eta ikastetxeak
Deskribapena	Ikastetxeek beharrezko deritzoten ikasleei euskara zerbitzua eskaintzea
Helburua	Jatorri atzeritarreko haurren euskararen ikaskuntza eta erabilera sustatzea
Prozesuaren ebaluazioa	Parte hartzen duten haur kopurua
Emitzen ebaluazioa	Parte-hartzaileek eskuratutako kompetentziak jasotzen dituen urteko txostena.
Arduraduna	Tolosaldea Garatzen-eko Immigrazio Teknikaria eta ikastetxeetako zuzendariak
Lehentasuna	Altua
Inplementazio denbora	Egiten jarraitu

2. DIMENSIO ESTRUKTURALA	
Ekintza	2.8. Euskara eta lan formakuntza eta orientazioa lantzeko programak garatu eta bultzatu maila desberdinetan: euskara ezagutzen ez dutenentzat, gutxieneko oinarri bat dutenentzat, etab.
Nori zuzendua	Tolosaldea garatzen eta udaletako euskara teknikariak
Deskribapena	<ul style="list-style-type: none"> – Oinarrizko euskara ikastaroak eta lan mundura bideratutakoak sustatu. Esaterako, <i>Irakurketa erraza</i> taldea sustatu. – Euskara ezagutzen ez dutenen pertsonentzako ikastaro bereziak bultzatu. – Hizkuntza trukaketa programak sustatu.
Helburua	<ul style="list-style-type: none"> – Jatorri atzerritarreko pertsonengan euskara sustatzea – Lan merkatuan txertatzea ahalbidetzea. Euskara enplegu bat eskuratzeko erraztasun eta motibazio gisa ikusi dezatela. – Jatorri atzerritarreko pertsonen hizkuntz ondarea agerian jartzea.
Prozesuaren ebaluazioa	<ul style="list-style-type: none"> – Euskara Plus mantentzea. – Euskara ikasteko ikastaro berriak sortzea zerotik hasi behar dutenentzako eta gutxieneko ezagutza bat dutenentzako.
Emaizten ebaluazioa	Programa ezberdinetako jarraipen txostenak.
Arduraduna	Tolosaldea Garatzen-eko Immigrazio Teknikaria.
Lehentasuna	Ertaina
Inplementazio denbora	2017ko apirila

3. DIMENSIO INTERPERTSONALA	
Ekintza	3.1. Udaletako pertsonal teknikoarentzako zurrumurruen aurkako tailerra antolatu. Pertsonal teknikoa euren zereginak burutzerakoan aniztasun, tratu berdintasun eta estereotipo zein aurreiritzien aurkako borrokan formatzea.
Nori zuzendua	Tolosaldeko Udaletako pertsonal teknikoa
Deskribapena	Urtero formakuntza jardunaldiak burutu (jardunaldi bat edo bitan), Tolosaldeko udaletako pertsonal teknikoari zuzenduta. Esparru edo arlo desberdinetako pertsonalarekin osatutako taldeak egingo lirateke, espazio berean profil profesional heterogeneoak biltzeko asmoz. Landuko diren gaiak aniztasun kulturala, tratu berdintasuna edota immigrazioari lotutako estereotipo negatiboen aurkako borroka izango lirateke.
Helburua	<ul style="list-style-type: none"> – Tolosaldeko Udaletako pertsonal teknikoa herriko migrazio errealitatearen inguruan sentibilizatzea. – Pertsonal teknikoaren baitan berdintasunezko tratua eta diskriminaziorik ezarekiko udalaren apustua sozializatzea. – Euren eguneroko lanean immigrazio eta aniztasun kulturalari dagozkien gaietan komunikazioa hobetzeko tresnak ahalbidetzea. – Elkarbizitza oztopatzen duten jatorri atzerritarreko pertsonetikiko estereotipo faltsu eta negatiboak aurre egitea.
Prozesuaren ebaluazioa	Udaletako arlo guztien ordezkariak eta parte-hartzea lortzea.
Emitzen ebaluazioa	Planaren hasieran intranet galdeketa bat egin eta plana amaitzean beste bat. Lau urtean behin.
Arduraduna	Tolosaldea Garatzen-eko Immigrazio Teknikaria.
Lehentasuna	Altua
Implementazio denbora	2018ko otsaila

3. DIMENSIO INTERPERTSONALA	
Ekintza	3.2. Elkarbizitza eta aniztasuna sustatzeko jarduerak martxan jarri, diptikoak, hitzaldiak edota bestelako ekintzak bultzatuz, eta komunikabideetan integrazio ibilbide eredugarriak izan dituzten jatorri atzerritarreko pertsonak ikusgarri eginez.
Nori zuzendua	Tolosaldeko herritargoa, jatorri desberdinetako pertsonak eta bertakoak
Deskribapena	<ul style="list-style-type: none"> – Elkarbizitza eta aniztasun gaiak edota zurrumurruen aurkakoak jasotzen dituen materialak sortu. – Gai horien inguruko hitzaldiak eman. – Egun seinalatuetan ekintzak egin (Martxoak 21, Maiatzak 21 eta Abenduak 18).
Helburua	Elkarbizitza hobeko baten alde informazioa eman Tolosaldeko herritargoari modu desberdinetan. Tolosaldeko herritarrak jatorri kultural ezberdinetako jendearen bizikidetza hobetzeko beharraz kontzientziatu.
Prozesuaren ebaluazioa	<ul style="list-style-type: none"> – Difusio materiala. – Prentsaurrekoak. – Aniztasuna sustatzen duten ekintzak (gutxienik urtean behin kaleko ekintza bat egin dadila). – Ikusgarri egin integrazio ibilbide eredugarriak. Aldizkarietan edota udal mailako gizarte-sareetan agertu.
Emitzen ebaluazioa	<ul style="list-style-type: none"> – Difusioaren emaitza – Hitzaldietara agertzen den jende kopurua eta horien banaketa (autoktonoak, jatorri atzerritarreko pertsonak) – Komunikabideetan eta gizarte-sareetan agertutako berri edo argitalpen eredugarriak (pressclipping).
Arduraduna	Tolosaldea Garatzen-eko Immigrazio teknikaria eta elkarteak
Lehentasuna	Altua
Implementazio denbora	2017ko maiatzetik aurrera

3. DIMENSIO INTERPERTSONALA	
Ekintza	3.3. Bizikidetza Planera eta elkarbizitzaren aldeko neurriak sustatzeko ekintzetan pertsonai publikoak atxikitzea (posible izatekotan Tolosaldeko herriekin lotura dutenak) Tolosaldeko herritarrentzat ezagunak direnak.
Nori zuzendua	Tolosaldeko herritargoa
Deskribapena	Pertsona ezagunen parte-hartzea lortzea Bizikidetza Planaren eta elkarbizitzaren alde egin dezaten, horiek Tolosaldekoak edota bestelako pertsonai publikoak izan daitezkeelarik. Horien testigantza, ikus-entzunezko bitarteko batean grabatuta, material erabilgarria da Tolosaldean elkarbizitzaren alde burutzen ari den lana ezagutarazteko eta baita pertsonai esanguratsuek lan horrekiko erakusten duten babesa eta errekonozimendua adierazteko.
Helburua	Bizikidetza Plana ikusgarriagoa egitea Tolosaldeko Eskualdean.
Prozesuaren ebaluazioa	<ul style="list-style-type: none"> – Urtero pertsonai publiko baten parte-hartze edo atxikimendua lortzea. – Bideoak dituen erreprodukzioak ohiko gizarte saretariko batean (Youtube, Facebook, Twitter). – Parte-hartzen duen pertsonaiak gutxienik beste mintzaldi bat burutu dezala plana babestuz bere profesioaren garapenean egiten duen agerraldi publiko batetan.
Eraitzen ebaluazioa	Herriko komunikabideetan izandako inpaktua (pressclipping). Lau urtetik behin.
Arduraduna	Tolosaldea Garatzen-eko Immigrazio Teknikaria.
Lehentasuna	Ertain-baxua
Implementazio denbora	2017ko ekainetik aurrera

3. DIMENSIO INTERPERTSONALA	
Ekintza	3.4. Zurrumurruen aurkako sarea antolatzearen garrantzia eta beharra ikustarazten joatea Migrazio Mahaiko eragileekin (udalak, elkarteak, ikastetxeak konprometitu daitezela).
Nori zuzendua	Tolosaldeko herritargoa, jatorri desberdinetako pertsonen elkarteak/ordezkariek, bestelako elkarteak/norbanakoak
Deskribapena	<ul style="list-style-type: none"> – Eskualdean herritargo sare bat sortzea, formakuntza bat jaso ostean bere gertueneko inguruan immigrazioari lotutako estereotipo negatiboak suntsituz esku-hartuko duena. – Gaiak, immigrazioari lotutako estereotipo negatiboak suntsitzeko borrokarekin harreman dutako aspektuak lantzeraz zuzenduta egongo dira. Aspektu teorikoak eta praktikoak landuko dira, hala nola zurrumurruari aurre egiteko komunikazio gaitasunak garatzera zuzenduta daudenak. – Elkarbizitzarekiko konpromisoa estereotipoak suntsitzera bideratutako ekintzetan ikus daitezke (hala ere, ez derrigorrez).
Helburua	<ul style="list-style-type: none"> – Immigrazioari lotutako estereotipo negatiboen inguruan interesa duten elkarte eta herritargoa sensibilizatzeko. – Atzerriko biztanleriarekiko pertzepzio eta jarrerak hobetzea. – Tolosaldeko errealitatea eraldatzeko estereotipoak suntsituz eta immigrazio atzeritarrekiko pertzepzio eta jarrerak hobetuz.
Prozesuaren ebaluazioa	<ul style="list-style-type: none"> – Sarea sortu izana. – Gutxiarik zurrumurruen aurkako eragileek proposaturiko ekintza bat sortu izana.
Emitzen ebaluazioa	<ul style="list-style-type: none"> – Zurrumurruen aurkako sareak burututako ebaluazio kualitatiboa. Urtero. – Komunikabideetan izandako inpaktua (pressclipping). Lau urtetik behin.
Arduraduna	Tolosaldea Garatzen-eko Immigrazio Teknikaria.
Lehentasuna	Ertain-baxua
Implementazio denbora	2018ko iraila – 2019ko abendua

3. DIMENSIO INTERPERTSONALA	
Ekintza	3.5. Elkarbizitza eta parte-hartzea sustatu herritargoan (kirol edota kultur ekimenak, ospakizunak etab.).
Nori zuzendua	Tolosaldeko herritargoa, jatorri atzerritarreko pertsonak eta bertakoak
Deskribapena	Kulturartekotasuna sustatzeko jatorri atzerritarreko pertsona eta autoktonoen parte-hartzea eskatzen duten ekintzak martxan jarri, besteak beste kirol edota kultur ekimenak: ipuin kontaketa zabalduta herri guztietara, herriko festetan parte-hartzea sustatu (Tolosako Babarrunaren festa edota Zizurkileko Maiatzak Saltsan jaian bezala, herri gehiagotan).
Helburua	Jatorri atzerritarreko pertsona eta autoktonoen arteko harremanak sustatu elkarbizitza hobeto bat lortze aldera.
Prozesuaren ebaluazioa	Gutxienik jatorri atzerritarreko pertsona eta autoktonoen parte hartzea eskatzen duen ekimen bat martxan jartzea
Emitzen ebaluazioa	Herritarren parte-hartze maila (jatorri atzerritarreko pertsonak eta autoktonoek parte-hartze maila orekatua agertzea; jatorri ezberdinetako jatorri atzerritarreko pertsonen agerpena).
Arduraduna	Tolosaldea Garatzeneko Immigrazio Teknikaria, Udaletako Kultura saileko arduradunak eta Gaztedia saileko arduradunak.
Lehentasuna	Ertaina
Inplementazio denbora	2017ko irailetik aurrera

3. DIMENSIO INTERPERTSONALA	
Ekintza	3.6. <i>Bizilagunak</i> ekimenari ikusgarritasun handiagoa eman eta inpaktua zabaldu Tolosaldeko herri guztietara, programan parte hartzea sustatzeko.
Nori zuzendua	Tolosaldeko herritargoa, jatorri atzeritarreko pertsonen elkarteak, Gizarte Hezkuntza/Gizarte Langintzako ikasleak
Deskribapena	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Bizilagunak</i> programa herritarrengan ezagutarazi. – Ageriko egin programa horrek Bizikidetza Planaren helburuekin duen lotura – Interes amankomun batekiko konpromezuak batzen dituen herritar gisa, programan parte hartzen dutenei euren eginkizuna errekonozitu (adb. parte-hartzaileei diploma bat eman). – Unibertsitatean Gizarte Hezkuntza edo Gizarte Langintzako ikasketak burutzen ari diren ikasleak bazkarietan dinamizatzailer lanak eginez parte hartzera animatu (UPV/EHUrekin harremana sortu, ikasle hauei esperientzia praktikoa hau euren formakuntzaren parte errekonozitzeko).
Helburua	<ul style="list-style-type: none"> – Pertsona eta familia autoktono eta jatorri atzeritarreko pertsonak ezagutzeko espazio bat ahalbidetzea, aurreiritzi eta estereotipoak suntsitzen lagunduko duena, eta kulturarteko elkarbizitza erraztuko duten harremanak eta sentsibilitatea sortzen joatea. – Lan ildo honetan parte-hartzea nahi izan dezaketen pertsona interesatuak identifikatzea. – Unibertsitatearekin kontaktuan jarri etorkizuneko Gizarte Hezkuntza/Langintzako profesionalak aniztasun edota kulturartekotasunean sentsibilizatzeko, eta programa garapen komunitarioko markotik aberasteko.
Prozesuaren ebaluazioa	Programa burutzea.
Emitzen ebaluazioa	<ul style="list-style-type: none"> – Programan parte hartzen duten elkarbizitza unitate eta pertsonen kopurua. – Parte-hartzaileen gogobetetze eta inplikazio galdeketa.
Arduraduna	Tolosaldea Garatzen-eko Immigrazio Teknikaria.
Lehentasuna	Ertaina
Inplementazio denbora	2018ko azarotik aurrera

